

Til medlemmerne af Folketingets Sundhedsudvalg

Jeg skriver til jer for at fortælle, at jeg har været røgfri i 3½ år. Jeg har røget i 40 år og prøvet utallige gange at holde op. Jeg tør vove at påstå, jeg har prøvet alle rygestopmetoder, der findes, dog ikke Champix. Intet har virket for mig. Jeg tilhørte den gruppe af rygere, der ville blive ved, selvom de har iltapparat og/eller fået amputeret benene. Dem er der en del af, og det er den type, der udgør størsteparten af den gruppe, som stadig er rygere. Ofte siger disse rygere, at de slet ikke vil stoppe og nyder at ryge. Denne påstand skal tages med modifikationer. De ryger, fordi de er dybt afhængige af cigaretter og kan ikke stoppe.

Jeg fandt frem til e cigaretten under mit sidste rygestop efter 2½ uge som ikke rygende bruger af en velkendt mundspray. Jeg havde startet med det, efter jeg havde passet min storrygende ex mand, der var blevet udskrevet fra sygehuset. 187 cm høj med en vægt på 53 kg og et iltapparat. KOL i slutstadiet. Det syn ville jeg ikke også byde mine børn, og det ville komme, fortalte mine lunger mig. Så motivationen var høj, men min afhængighed stærkere, for med hver dag, der gik med sprayen, blev jeg mere og mere deprimeret, for til sidst blot at ligge på sofaen og tænke smøg! Sprayen virkede bare ikke. Opringninger til Stoplinien hjalp heller ikke, for jeg kunne minsandten ikke være glad for mit rygestop, når jeg vitterligt havde det så skidt.

Heldigvis havde min søster en cigaretlignende pind liggende, som jeg havde prøvet før og fundet ubrugelig. Min søster for øvrigt også, for den lå bagerst i en skuffe. Alligevel gik jeg på nettet og indhentede info og bestilte en damper, som en venlig schweizer på YouTube havde anmeldt. Indtil den kom lånte jeg min søsters e pind. Jeg har ikke manglet cigaretterne siden. Heldigvis, for et halvt år efter min dampstart døde min ex mand af KOL i min datters og mine arme. Min lungefunktion er blevet testet til at svare til en ikke rygers for min aldersgruppe. Hvordan den var, mens jeg røg, ved jeg ikke, for jeg turde ikke få den målt før nu.

Jeg har overværet debatten med DADAFO den 29.3.2015. Endnu engang tak for at Flemming Møller Mortensen ville deltage. Jeg synes, han sagde mange fornuftige ting. Men det, jeg bed mærke i, var hans omsorg for sine tobaksrygende venner, da han fortalte, at han anbefaler dem at gå over til e cigaretten, for at holde op med at konsumere cigaretter. Han er, som vi dampere, overbevist om, at man kan begrænse skaderne betydeligt ved at dampe i stedet for at ryge. Derfor går Sundhedsudvalget også ind for en lov, der tillader salg af nikotinholdige dampvæsker i Danmark. Det er et stort fremskridt. Hovedparten af væskerne, der sælges i Danmark og Europa, mangler denne kontrol. Damperne i Danmark byder dette velkommen, for strengt taget kan vi ikke være sikre på, at der er det i væskerne, der står på flasken.

Forhandlerne er meget bekymrede over det gebyr, en sådan godkendelse kan medføre. Efter min mening skal loven ikke beskytte forhandlerne og deres økonomiske interesser, men os forbrugere. Alligevel bør man se på at lave en godkendelsesordning, der både sikrer forbrugernes rettigheder og er gangbar for forhandlerne, også for at holde arbejdspladserne, som branchen har skabt, i Danmark. Fx kan man lave standarder for propylenglykolens, den vegetabiliske glycerins og nikotinens renhed og forbyde aromaer med indhold af diacetyl, acetoin og acetyl propinol. Ikke at der ikke allerede er mange forhandlere, der allerede nu sørger for, at væskerne ikke indeholder disse stoffer uden en godkendelsesordning. Men der mangler en kontrol, fx som den smileyordning, vi allerede kender fra fødevarerområdet.

Selvfølgelig skal vi også lovgive om aldersgrænser og ikke åbne døren for salg til unge under 18 år. Denne aldersgrænse har for øvrigt været fulgt af forhandlere i Danmark og Europa. Jeg er klar over, at der har været salg til unge fra de danske butikker, men det er, efter min opfattelse, på niveau med at der bliver solgt cigaretter og alkohol til unge under 18.

Den planlagte implementering af dampning i rygeloven er i mine øjne at sætte os dampere i samme bås med rygerne. Man har indført røgfrie miljøer i caféer, restauranter, værtshuse osv. for at beskytte ikke rygere for passiv røg. Der er undersøgelser, der viser, at de stoffer, der indeholdes i

passiv damp, svarer til udåndingsluften af en ikke ryger. Derfor synes jeg også, at det må være op til den enkelte ejer, at opstille regler for, hvorvidt der må dampes eller ej. Rigtig mange tillader det nemlig uden problemer og uden at genere ikke damperne og udsætte dem eller deres personale for sundhedsfarlige stoffer. Er man fra lovgiverens side nervøs for signaleffekten, kan man overveje, at et forbud ikke skal gælde i miljøer hvor unge under 18 år ikke færdes. Lugtende rygekabiner/rygerum i lufthavne, diskoteker, sygehuse osv., som blot kunne bruges som damprum i stedet for efter behørig rengøring.

Vedr. dampning på sygehuse kunne man også mindske den stress, en ryger udsættes for ved ikke at kunne ryge, for selvom man tilbyder andre erstatningspræparater til dem, så virker de kun på ganske få og er desuden ifølge producenternes indlægssedler, fyldte med farlige stoffer, som ikke er til stede i dampvæskerne. Jeg er også overbevist om, at mange flere rygere ved at lave damprum kan opleve, at dampen kan gøre det, som utallige forsøg med andre rygestopmetoder ikke har formået: at få dem ud af cigaretternes jerngreb. Forespørgsler blandt damperne har nemlig vist, at 60% holder helt op med at ryge i løbet af 3 dage og de sidste 20% efter et stykke tid og de resterende 20% reducerer cigaretforbruget efter de starter med damp, når de har ønske om at stoppe og får den fornødne information og, meget vigtigt, støtte og vejledning af erfarne dampere. I det sidstnævnte ligger der også en kæmpe chance for rygestoprådgivning med en større og hurtigere succesrate. Det, jeg kan være nervøs for, er reguleringen af vores dampudstyr. EU direktivet tager slet ikke hensyn til den udvikling, der har været på det teknologiske område de sidste år. Hvorfor begrænse tankstørrelsen på 2 ml fx, når det blot fører til man skal hive væskerne frem hele tiden? De nuværende tanke, jeg damper på, er så børnesikrede at en nybegynder ikke ved, hvordan i alverden de skal kunne åbnes. Strammer jeg dækslet på batteridelen, kan et barn ikke åbne det. Tankene er lækagefrie, anvendes de korrekte, allerede på nuværende tidspunkt.

Jeg kunne ønske mig, at loven ville tage udgangspunkt i materialevalg til dampudstyr og indskrænker brug af plastik og legerede metaldele i fordampere og kræver brug af sikre i stedet for, som pyrex og rustfri stål til alt, hvad der kommer i berøring med væskerne og desuden at sørge for, at allergiske forbrugere ikke kommer i kontakt med nikkel.

Om en flaske væske er på 10 eller 100 ml har ikke den store betydning, bare den er lukket med børnesikret låg. Klorholdige rengøringsmidler sælges jo heller ikke i 10 ml flasker.

Rengøringsmidler med blomsterduft eller frugtduft er slet ikke børnesikrede, og det er kirsebærvin heller ikke, på trods af der er etiketter med både frugt og blomster på emballagen. Der må, som med alle kemikalier i hjemmet, opfordres og informeres om forsvarlig og sikker omgang med dampvæsker, men hvad flaskens størrelse har med det at gøre er ikke logisk.

Som Sundhedsudvalget kan læse, byder jeg en lovgivning på dampområdet velkommen. Men ikke en lovgivning, der gør det endnu mere vanskelig som det er nu og som endda forringer det udstyr, vi har nu. Det vil altid være nemmere, at tage i kiosken og købe en pakke smøger og en lighter. Uanset hvad.

Jeg ville også ønske mig, at man kigger på de mange undersøgelser, der allerede findes på området.

Jeg ved at Flemming Møller Mortensen fik en stak af dem under debatten, og alle medlemmer i Sundhedsudvalget bør læse dem og lovforslaget bearbejdes derefter.

Jeg savner også, at os, der damper, kan få en slags konsulentfunktion, fx gennem en indbydelse til DADAFO. For damperne er en befolkningsgruppe, der stærkt går ind for at dampe med så lav risiko som muligt. Det er faktisk damperne selv, der har gennem deres krav bevirket den forrygende udvikling af mere og mere sikkert dampudstyr. Den informerede damper er meget sundhedsbevidst. For hvis dampen var skadeligt, kunne vi bare ryge cigaretter. Hvilket vi også ville have gjort igen for længst, hvis de krav til udstyr, som frygtes efter implementeringen af en dansk lovgivning, der følger EU Tobaksdirektivets forslag, allerede var gældende nu. For så var vi ikke kommet længere end til min søsters lille cigaretlignede damp pind.

Gerne står jeg til rådighed for at uddybe eller besvare eventuelle spørgsmål og jeg rejser gerne til København for at foretræde foran Sundhedsudvalgets medlemmer.

Med venlig hilsen
Marina Hansen